

lar a. 1065 (BABL VIII, 435). Al *Spill de Castellbò* a 1518, figura com un llogaret: «lo lloch de *Boxedera*», situat «més amunt de Cabó (f° 32v^o i 29 v°). I més aviat que prolongació de cap dels dos, deu ser un tercer: *La Boixadera* te. Pallerols del Cantó (xxxviii, 5 2.4).

3 o 4) En el Solsonès te. de Baix Navès: *Lo Mas d'en Boxadera* en el Cpbr. de Miravé, S. XII, lin. 25; i també en el Cpbr. de Besora (c. 1200), es parla del (Mas d') *en Domingo de Boxedera* (lin. 55). Avui diuen Cal¹⁰ *bušadèrə* (xxxviii, 184.13). 5) *Boixadera* (-*éra*), pda. de Bressui (xxxvii, 1.4).

Les Boixaderes, sengles pdes. a Cambrils (Odèn) (xxxviii, 158.16, 21.22, 160.16); a La Vansa (xxxviii, 24.14), a Castellàs (xxxviii, 13.23); i a Freixa (Sort)¹⁵ (xxxvii, 38.10).

Variante masculina: *El Boixader* te. Asnurri (xxvii, 167.23, 169.2); *Boixaders* te. Saldes (xxxviii, 68.7); *Can Boixader*, prop de Bellforn).

EL BOIXAR municipi del NE. valencià (Tinença), pron. *lo bu'sá*, allí mateix, 1934. Pròpiament 'vessant de boixos'.

DOC. ANT. Des de 1185 (*Bo. Hi. Ge. B-Ar.* III, 187); *Boxar* 1195, junt amb Benifassà (MiretS., *TempH.*, 188n); 1233 (Huici I, 209); repoblat a fur de Sagossà, 1236 (*EEMCA* III, 272); 1266: «te. dez Bo-xar» (*BSCC* XIV, 339); 1278: *Serra del Boxar* (*BSCC* XIV, 433); S. XVI: *Boxar* (*Memor. Muñoz*, *BSCC* XIV, 432).

HOMÒN. Barranc del *bušá* te. Sta. Madalena de Polpís (xxviii, 198.20). A l'illa de Cabrera, golfet a l'angle NE.: *kála m bošá* (tots dos inf., 1969) (LI, 93.6, 94.8); en el mapa: *Cala de Ambaixar* (potser error del dibuixant per *Ambaixar*). L'aspecte postantropònic³⁵ és insegur, i com que no manca el boix a les costes insulars (cf supra *Cala de Boix* a Eiv.), potser ve de *kála l-bošár*, compost de 'boixar' amb sintaxi àrabiga.

Amb l'altre sufix collectiu *La Boixeda*, mas en una valleta subafl. del Ter, que desaigua per l'esq. en el Ritort, al peu de Molló; remunta la vall, fins al coll de la *bušédə* el camí ral de Camprodon a Beget, passant allí al vessant del Llierca (1926). *Riu Boixeda* fou també un altre nom de la Riera Major de les Guille-ries (Reig Vilardell, *Monogr. de Cat.*). El cognom *Boixeda* (Boadella) o *Boixedes* (Riumors, Fortià) és molt freqüent a l'Empordà.

Del collectiu *BUXETUM*, singular neutre de l'ètimon de tot això; d'on (dim.) cogn. ross. *Boixadell* (Vilallonga Sal. xxvi, 100.7). De *BUXETUM*: *El Boixet* te. Begudà que trobo ja en molts docs. antics visurats en el Mas Frigola, de Mata; p. ex.: «al sòl des *Boxet*» a. 1493 (XLIV, 135).

Barranc de la Boixera te. de la Pobla de Benifassà, affluent dret del *Riu Sec* (xxvii, 129.22); Font de la *Boixera* te. Morella, dena de La Roca (xxvii, 170.15), Camí de *Les Boixeres* te. Prada, a la r. de Catllà, a la dreta de la Tet (xxvi, 83.23).

La Boixeguera te. Guils del Cantó (xxxviii, 9.22). *Lo Boixeguer* pda. te. Llesp (xiii, 194).

Boixassa, mas te. les Llosses, entre Ripoll i Vallespirans, *bušásə*, 1963 (xxxviii, 141.5). Com ja hem trobat *La Boixa*, aquest sembla un augmentatiu, mentre que *La Boixa* és un collectiu a la manera de *La Faja*, *Verna*, *Freixa*, *Aveda*. El plural *Boixes* és cognom de Lleida (a. 1820, *BABL* XVI, 292).

BOIXA

Nom de persona; no deu ser derivat de *boix*. Trobo Jacme *Boxa*, documentat en el Cpbr. de la V. de Ribes c. 1283 (*RLR* IV, 58); tot i no poder descartar que sigui *Bóxa* (com supra), més aviat l'identificaria jo amb el següent: un *Mengot de Buysano* que figura, en text llatí, com veí de València, i l'any 1262, com *justícia* de Val. (MtzFdo., *DocValACA* I, 359 i 405); i que en el número 282 d'aquesta col·lecció també figura en la forma *Boixano*. Com que el prenom *Mengot* és conegut com gascò, tot plegat sembla un NP immigrant de França: d'un dels diversos NLL en -IANUM, derivats d'un cèlt. *BUSCIUS* o *BUSCUS* (segons Skok, § 422, fi); molts *Boissac* en el Midi i frprov. i una «*eccl. Busciani*» en un doc. de la Saône, de l'a. 1023.

BOIXADORS

Castell antic, dalt d'un turó, al N. de Seguers, i poblat disseminat, a l'entrada de Segarra te. St. Pere Sallavinera.

PRON. MOD.: *bušadós*, 1920 (a Freixenet i a Camps), 1930 (a Seguers), 1956 a Calaf etc. Per més que sigui més ben fundada, i originària, la grafia *Boixadós*, -*edós*, no val la pena de canviar l'ortografia secundària -*ors*, que a penes apareix mai fins a fi del S. XIII, després d'una dotzena de testimonis més antics sense -*r* i no es va generalitzar fins a temps modern.

DOC. ANT. Apareix des de la primera dècada després del 1100. Tot seguit vénen: 1133: «Rdi. Will. de *Boxadoss*» en dos docs. d'aquest any (D'Albon, *Cart. du Temple*, p. 50 i § 66); 1149-50: *Boxados* (Font i Riu, *Cartas de Población*, §§ 71 i 72, en particular p. 134.2); 1160: «B. de *Buixados*» (*Cart. Poblet*, 110); 1178: «Berengarii *Boxadors*» (*BSCC* XVI, 388); 1182: «Raim. de *Buxados*»; 1182: Rdis. de *Boxados* (quatre vegades), Rdi. de *Boxadors* (una); 1192: Raim. de *Boxados* (tres vegades); segona meitat S. XII: «R. de *Boixados*» (tot això en el *Cart. de Poblet*, pp. 179, 83, 82, 27); 1184: «alauadio Berengarii de *Boxados*» (*Cart. St. Cugat* III, 297); 1206: «*Boxados*» (*Cart. Poblet*, 201); 1269: «cavalleria sive quadra q. dicitur de *Boxados*» (MiretS., *TempH.*, 317).

1290: «lo veguer Berenguer de *Boxadors*» (CCandi, *Mi. Hi. Cat.* II, 377); 1292: «Bngr. de *Boxadors*», tutor dels fills de G. de Calders (Finke, *Acta Arag.* I, 366, amb més cites a l'índex alf.); 1311: *Box-* passa a la